

Wonen voor 29 gulden in Utrecht-Oost? In dit markante complex kon dat (en het is nu nóg relatief goedkoop)

Bewoners Jopie Leenhouts (l) en Henk van Woudenberg van Het Nieuwe Woonhuis, de oudste flat in Utrecht. © Marnix Schmidt

100-JARIG JUBILEUM Wonen voor 29 gulden (ruim 13 euro) per maand in Utrecht-Oost? In 1923 kon dat, in Het Nieuwe Woonhuis. Een bijzonder complex dat geldt als de oudste flat van Utrecht. De bewoners vieren deze maand het eeuwfeest. En jawel, tegenwoordig mogen ze buiten de was ophangen en hun kledjes uitkloppen. „We voelen ons bevoorrecht.”

Wim Langejan 11-09-23, 17:05

Jopie Leenhouts (63) weet nog wat ze dacht toen ze in 1996 overwoog te verhuizen naar de Rembrandtkade. „Ik kwam uit het centrum van de stad en dacht echt: ik ga verhuizen naar het einde van de wereld. Het rook er naar gekookte spruitjes, als een soort bejaardentehuis.”

Nu, 27 jaar later, wil ze nooit meer weg uit Het Nieuwe Woonhuis, een complex van 84 sociale huurwoningen aan de Rembrandtkade en de Albert Neuhuisstraat. En dat geldt ook voor bewoner Henk van Woudenberg (68). „Ik wil hier op z'n minst nog 100 jaar wonen”, grapt hij.

Geen arme mensen

Begrijpelijk, want Het Nieuwe Woonhuis is niet zomaar een wooncomplex. Het zijn flats in de stijl van de Amsterdamse School (veel baksteen), een eeuw geleden gebouwd voor ambtenaren en onderwijzers. Geen arme mensen, maar toch konden die in die in die jaren na de Eerste Wereldoorlog geen huis vinden.

Het Nieuwe Woonhuis is gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School. Bijzonder zijn de bakstenen erkers. © Marnix Schmidt

Initiatiefnemers waren betrokken Utrechtse, die een woningbouwvereniging oprichtten. Het oorspronkelijke plan werd uitgekleed (want gezamenlijke badkamers en goederenliften vond de gemeente als subsidiegever te veel luxe), maar nog steeds verrees in 1923 een imposant complex. Met drie woonlagen en een flinke zolder was het zelfs de eerste flat van de stad.

Ik had een gesprekje met een mevrouw van het bestuur

Jopie Leenhouts, bewoner

En het is speciaal om daar te wonen, beamen Leenhouts en Van Woudenberg. „Er werd toen echt nagedacht over ‘het nieuwe wonen’, hoe mensen dat gezonder en beter konden doen. Dat is hier wel gelukt.”

Een specials klopstok

De woningbouwvereniging had z'n eigen regels. In een boekje uit 1994 over het complex is bijvoorbeeld te lezen dat het ophangen van was in tuinen of op balkons niet mocht. Overal je kleedjes uitkloppen was ook uit den boze: daarvoor was een speciale klopstok.

Een krantenknipsel uit 1926, met een foto van Het Nieuwe Woonhuis. © Het Utrechts Archief

Leenhouts (die net een wasje in haar tuin heeft hangen) en Van Woudenberg moeten er om lachen. „Mocht dat écht niet?”

Allebei hebben ze nog wel iéts van dit verleden vol regeltjes geproefd, want toen zij er kwamen wonen bestond er nog een ballotagecommissie. „Maar die ballotage was bij mij heel licht”, weet Leenhouts nog. „Ik had een gesprekje met een mevrouw van het bestuur. Die wilde kijken of ik me een beetje normaal kon gedragen.”

Er is bijvoorbeeld ook een groep die de fietsgang veegt en daarna samen gaat koffiedrinken

Jopie Leenhouts

In 1997 nam woningcorporatie Bo-Ex Het Nieuwe Woonhuis over. Daarmee verdween de zeggenschap van bewoners over nieuwe huurders. Maar nog steeds is er sociale samenhang in het complex.

Een groep die de fietsgang veegt

Een gevelsteen in de gevel van Het Nieuwe Woonhuis © AD

Veel bewoners stellen zich actief op en dat geldt ook voor Leenhouts (onder meer lid van de groengroep) en Van Woudenberg (bestuurslid van de bewonerscommissie). „Er is bijvoorbeeld ook een groep die de fietsgang veegt en daarna samen gaat koffiedrinken. En een groep die de kastanjabomen bijhoudt en kastjes plaatst tegen de schadelijke mineermot. En nu ook de feestcommissie voor het eeuwfeest dat we op 23 september vieren.” Dat gebeurt met workshops, muziek en gezamenlijk eten.

Leenhouts en Van Woudenberg beseffen dat het bijzonder is om in Het Nieuwe Woonhuis te wonen. Niet alleen vanwege de relatief lage huren (tussen de 600 en 900 euro per maand) in dit superdure stukje van de stad, maar ook vanwege de plek, vlak bij het fraaie Wilhelminapark.

En daarbij nemen ze voor lief dat de woningen gehorig zijn, iets wat in 1923 (!) al werd geconstateerd, maar nooit is opgelost. Van Woudenberg: „Daar is al een aantal keren iets aan gedaan, toch blijft het een probleem. Maar ondanks dat is het een voorrecht hier te wonen.”